Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2025/2022

3.10.2025

BESLUIT (EU) 2025/2022 VAN DE RAAD

van 2 oktober 2025

betreffende de ondertekening, namens de Unie, en de voorlopige toepassing van de Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko over de wijziging van de Protocollen nrs. 1 en 4 bij de Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, lid 4, eerste alinea, in samenhang met artikel 218, lid 5,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op 10 september 2025 heeft de Raad de Commissie gemachtigd om onderhandelingen te openen met het Koninkrijk Marokko met het oog op een overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko over de wijziging van de Protocollen nrs. 1 en 4 bij de Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds.

(2) De Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds [1] (de "associatieovereenkomst"), is op 1 maart 2000 in werking getreden.

(3) In zijn arrest in de zaak C-104/16 P [2] van 21 december 2016 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie (het "Hof van Justitie") verduidelijkt dat de associatieovereenkomst alleen het grondgebied van het Koninkrijk Marokko bestrijkt en niet de Westelijke Sahara, dat een van het Koninkrijk Marokko onderscheiden niet-zelfbesturend gebied is.

(4) Om een rechtsgrondslag vast te stellen voor de toekenning van de in de associatieovereenkomst vastgestelde tariefpreferenties voor goederen van oorsprong uit de Westelijke Sahara, hebben de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko een overeenkomst in de vorm van een briefwisseling over de wijziging van de Protocollen nrs. 1 en 4 bij de associatieovereenkomst [3] (de "overeenkomst in de vorm van een briefwisseling") gesloten, die op 25 oktober 2018 werd ondertekend. De overeenkomst in de vorm van een briefwisseling werd goedgekeurd bij Besluit (EU) 2019/217 van de Raad [4].

(5) Als gevolg van het arrest van het Hof van Justitie van 4 oktober 2024 in de gevoegde zaken C-779/21 P en C-799/21 P [5] zullen de gevolgen van Besluit (EU) 2019/217 vanaf 4 oktober 2025 niet langer gelden.

[1] PB L 70 van 18.3.2000, blz. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2000/204/oj.

[2] Arrest van het Hof van Justitie van 21 december 2016, *Raad van de Europese Unie/Front populaire pour la libération de la saguia-el-hamra et du rio de oro (Front Polisario)*, C-104/16 P, ECLI:EU:C:2016:973.

[3] Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko over de wijziging van de Protocollen nrs. 1 en 4 bij de Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds (PB L 34 van 6.2.2019, blz. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2019/217/oj).

[4] Besluit (EU) 2019/217 van de Raad van 28 januari 2019 betreffende de sluiting van de Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko over de wijziging van de Protocollen nrs. 1 en 4 van de Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds (PB L 34 van 6.2.2019, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/217/oj).

[5] Arrest van het Hof van Justitie van 4 oktober 2024, Europese Commissie en Raad van de Europese Unie/Front populaire pour la libération de la Saguia el-Hamra et du Rio de oro (Front Polisario), gevoegde zaken C-779/21 P en C-799/21 P, ECLI:EU:C:2024:835.

(6) Het is belangrijk ervoor te zorgen dat de handelsstromen die zich in de loop der jaren hebben ontwikkeld, niet worden verstoord en dat de tariefpreferenties uit hoofde van de associatieovereenkomst van toepassing zijn op goederen van oorsprong uit de Westelijke Sahara, met volledige inachtneming van de voorwaarden die zijn vermeld in het arrest van het Hof van Justitie in de gevoegde zaken C-779/21 P en C-799/21 P.

(7) In opeenvolgende werkdocumenten van de diensten van de Commissie heeft de Commissie geoordeeld dat de uitbreiding van de tariefpreferenties tot producten van oorsprong uit de Westelijke Sahara een geconcentreerd rechtstreeks effect heeft op de sector van enkele landbouw- en visserijproducten van het grondgebied van de Westelijke Sahara. De toepassing van de overeenkomst in de vorm van een briefwisseling heeft in 2022 een besparing van 44,4 miljoen EUR aan douanerechten opgeleverd op een bedrag van 590 miljoen EUR aan uitgevoerde producten.

(8) In zijn arrest in de gevoegde zaken C-779/21 P en C-799/21 P heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat voor elke overeenkomst met het Koninkrijk Marokko die betrekking heeft op de Westelijke Sahara, de instemming van het volk van de Westelijke Sahara vereist is. Bovendien heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat die toestemming kan worden vermoed op voorwaarde dat de betrokken overeenkomst voor het volk van de Westelijke Sahara geen verplichting schept en dat dat volk een specifiek, concreet, substantieel en verifieerbaar voordeel ontvangt uit de exploitatie van de natuurlijke rijkdommen van het grondgebied van de Westelijke Sahara, dat in verhouding staat tot de omvang van die exploitatie. Het voordeel moet gepaard gaan met garanties dat die exploitatie plaatsvindt in omstandigheden die in overeenstemming zijn met het beginsel van duurzame ontwikkeling.

(9) Overigens heeft het Hof van Justitie in zijn arrest van 4 oktober 2024 in zaak C-399/22 ([6]) verduidelijkt dat het grondgebied van de Westelijke Sahara moet worden beschouwd als een afzonderlijk douanegebied in de zin van artikel 60 van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad ([7]) en, bijgevolg, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad ([8]) evenals van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 van de Commissie ([9]) wat betreft de aanduiding van het land van oorsprong op de etikettering van de in dat gebied geoogste producten, die alleen de Westelijke Sahara als zodanig kan vermelden.

(10) De Commissie heeft, overeenkomstig de voorwaarden die het Hof van Justitie in zijn arrest in de gevoegde zaken C-779/21 P en C-799/21 P heeft vastgesteld, onderhandeld over een nieuwe Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko over de wijziging van de Protocollen nrs. 1 en 4 bij de Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds (de "nieuwe overeenkomst in de vorm van een briefwisseling"), ter vervanging van de overeenkomst in de vorm van een briefwisseling.

(11) Bij de nieuwe overeenkomst in de vorm van een briefwisseling worden de bilaterale tariefpreferenties die zijn toegekend bij de associatieovereenkomst uitgebreid tot producten van oorsprong uit het grondgebied van de Westelijke Sahara die aan controle door de Marokkaanse douaneautoriteiten zijn onderworpen.

(12) In het kader van de nieuwe overeenkomst in de vorm van een briefwisseling zal de bij de associatieovereenkomst ingestelde associatieraad worden verzocht een besluit vast te stellen tot wijziging van Protocol nr. 4 bij de associatieovereenkomst betreffende de definitie van het begrip "producten van oorsprong" en methoden van administratieve samenwerking, teneinde de bepalingen vast te stellen die nodig zijn om de toepasselijkheid van dat protocol op producten van oorsprong uit de Westelijke Sahara en de voortzetting van de handel, met name voor de sector groenten en fruit en de visserijsector, te waarborgen.

([6]) Arrest van het Hof van Justitie van 4 oktober 2024, Confédération paysanne/Ministre de l'Agriculture et de la Souveraineté alimentaire and Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique, C-399/22, ECLI:EU:C:2024:839.

([7]) Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

([8]) Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

([9]) Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 van de Commissie van 7 juni 2011 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad, wat de sectoren groenten en fruit en verwerkte groenten en fruit betreft (PB L 157 van 15.6.2011, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2011/543/oj).

(13) Om op de etikettering een duidelijk onderscheid te maken tussen, enerzijds, producten van de sector groenten en fruit van oorsprong uit de Westelijke Sahara die door de Marokkaanse douaneautoriteiten worden gecontroleerd, en, anderzijds, producten van dezelfde sector van oorsprong uit Marokko, en om ervoor te zorgen dat de consumenten in de Unie naar behoren worden geïnformeerd, wordt in de nieuwe overeenkomst in de vorm van een briefwisseling voorts bepaald dat groenten en fruit van oorsprong uit de Westelijke Sahara die door de Marokkaanse douaneautoriteiten worden gecontroleerd, bij invoer in de Unie worden geïdentificeerd aan de hand van een verwijzing naar de regio van oorsprong van het product, zoals vermeld in het certificaat van oorsprong waarvan deze producten op het moment van invoer in de Unie vergezeld gaan. Bovendien bepaalt de nieuwe overeenkomst in de vorm van een briefwisseling dat de Unie voor verse groenten en fruit van oorsprong uit de Westelijke Sahara die door de Marokkaanse douaneautoriteiten worden gecontroleerd, aan de verantwoordelijke Marokkaanse autoriteiten de nodige machtiging kan verlenen voor de afgifte van certificaten van overeenstemming met de handelsnormen van de Unie, overeenkomstig de wetgeving van de Unie.

(14) Volgens de verklaring die de Unie bij de ondertekening van de nieuwe overeenkomst in de vorm van een briefwisseling zal afleggen, zal de Unie aan de regio in de eerste plaats financiering verstrekken voor de belangrijkste sectoren, zoals water, met inbegrip van irrigatie, energie, bestrijding van woestijnvorming en ontzilting van water, in overeenstemming met het beginsel van duurzame ontwikkeling. De partijen zullen het in de nieuwe overeenkomst in de vorm van een briefwisseling vastgestelde gezamenlijke beoordelingsmechanisme toepassen. Tegelijkertijd zal de Unie haar humanitaire hulp aan de kampen van Tindouf opvoeren. Die hulp zal worden verstrekt via de betrokken mechanismen van de Unie en van de Verenigde Naties en zal worden beheerd volgens de werkwijze die gewoonlijk wordt toegepast voor humanitaire actie. Daarnaast zal de Commissie passende programma's ondersteunen in sectoren als onderwijs, cultuur en vaardigheden.

(15) Er zal een mechanisme voor regelmatige controle worden ingesteld overeenkomstig punt 153 van het arrest van het Hof van Justitie in de gevoegde zaken C-779/21 P en C-799/21 P, met inbegrip van het mechanisme voor gezamenlijke beoordeling.

(16) De Unie steunt de inspanningen van de Verenigde Naties die gericht zijn op het vinden van een rechtvaardige, duurzame en wederzijds aanvaardbare politieke oplossing die voorziet in zelfbeschikking voor het volk van de Westelijke Sahara in overeenstemming met de beginselen en doelstellingen van het Handvest van de Verenigde Naties.

(17) De nieuwe overeenkomst in de vorm van een briefwisseling moet worden ondertekend, onder voorbehoud van de sluiting ervan op een latere datum, en de verklaring van de Unie bij de ondertekening moet worden goedgekeurd.

(18) De nieuwe overeenkomst in de vorm van een briefwisseling moet, in afwachting van de inwerkingtreding ervan, voorlopig worden toegepast,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De ondertekening van de Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko over de wijziging van de Protocollen nrs. 1 en 4 bij de Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds, wordt goedgekeurd namens de Unie, onder voorbehoud van de sluiting van de overeenkomst ([10]).

Artikel 2

De verklaring van de Europese Unie betreffende de Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko over de wijziging van de Protocollen nrs. 1 en 4 bij de Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds, wordt namens de Unie goedgekeurd.

([10]) De tekst van de overeenkomst is bekendgemaakt in PB L, 2025/2025, 3.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree/2025/2025/oj.

Artikel 3

De overeenkomst wordt voorlopig toegepast overeenkomstig de overeenkomst en onder voorbehoud van de kennisgevingen waarin de overeenkomst voorziet, in afwachting van de voltooiing van de voor de inwerkingtreding ervan vereiste procedures.

Artikel 4

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Gedaan te Brussel, 2 oktober 2025.

Voor de Raad

De voorzitter

M. BJERRE